

Okhaldhunga Times mars 2010

Kjære venner

Først må vi få gi dere en stor takk! Det står på Normisjons Hjemmesider at ”Normisjons engasjement ved sykehuset i landsbyen Okhaldhunga i Nepal har skapt et enormt engasjement over hele Norge”. Det er det morsomt å sitte her og lese.

I fjor ble det samlet inn over en million kroner mer enn budsjettert til Okhaldhunga. Det gjorde at landsbyhelseprosjektet kan utvide sitt arbeid selv om NORAD kuttet litt i sin støtte for 2010. Men først og fremst betyr det at en million ble avsatt til et fond Normisjon har opprettet for å finansiere den planlagte utbyggingen av sykehuset her. Det er fremdeles ikke nok, men nå begynner det virkelig å monne. Takk skal dere ha!

Gratulerer med dagen, 8.mars!

Kravet om full barnehagedekning har ennå ikke slått igjennom her, selv om hun er i full stilling som svigerdatter. Hun er ikke akseptert av svigerforeldrene fordi mannen har valgt henne selv. Da blir det ikke noe barnepass mens hun henter ved hjem til husholdet..

Hvordan det gikk

Vi får ofte respons fra dere på ting vi skriver i denne avisen, og det er inspirerende. Mange spør om hvordan det gikk med de forskjellige menneskene vi har skrevet om tidligere. Så her følger litt om noen av dem:

Først den unge kvinnen fra februar som hadde ormer på villspor i magen. Hun er reist hjem til sine tre små barn. Det tok lang tid fordi hun fikk en infeksjon i operasjonssåret, men hun ble helt bra.

*"Ormekvinnen" Rita
Biswakarma og hennes mann.*

Mannen hennes hadde akkurat reist til Midt Østen for å arbeide i Qatar, da han ble kalt hjem for å ta seg av sin kone på sykehuset. Han måtte låne av sine venner til hjemreisen.

Det var hans andre forsøk for å tjene penger i utlandet. Første gangen gikk firmaet han jobbet i konkurs. Så nå har han to utreiselån, og ingen penger. Før var de uten jord, men så hadde de kjøpt seg litt land for lånte penger som han tenkte å betale med pengene fra Qatar. Nå har pengeutlåneren tatt jorda, og de sitter igjen med et lån langt utover det de vil kunne betale tilbake. Og han våger ikke å ta lån en gang til for å reise ut. Hennes sykehusregning ble på 3.200 kroner. Hun fikk hjelp av pasientstøttefondet til å betale 2.200 kroner, resten betalte de selv.

Her er fortsettelsen på noen flere historier fra virkeligheten:

- Kvinnen med lepra fra desember døde uventet for en måneds tid siden, uten å komme til sykehuset. Vi kan ikke se bort fra at det kan ha hatt å gjøre med komplikasjoner til sykdommen, eller behandlingen av den. Men vet det ikke.
- De to barna med en hjernesykdom fra desember har fått hjelp gjennom kirken her til varmere klær, noen ganger en sekk ris og olje. Og moren har fått et mykt, isolerende belegg til å ha på gulvet i skuret sitt, der barna åler rundt på gulvet i kulda. De har også fått medisinske erklæringer som gir dem rett til litt støtte fra myndighetene. (80 kroner per måned. Det gjør en forskjell!)
- Babu Ram, 10-åringen som hadde brukket begge håndleddene fra november-nummeret: Måtte ha behandling i mange uker pga infeksjon i et av bruddsårene, men til slutt helet det fint, og vi tror han vil ha to brukbare arbeidshender i livet.
- Sun Kala Rai, nygift og med ryggbrudd, fra desember-nummeret. Jeg traff søsteren som kunne fortelle hun var kommet hjem fra India. Ingen forandring, fremdeles lammet. Hun fikk med seg rullestol og hadde heldigvis ikke fått liggesar. Hvor mye dette har kostet dem vet vi ikke.

Sterke karer

Dette bilde tar vi med bare for at ingen skal være i tvil om at doktorer må være sterke karer! En ung mann fra et nabolag kom etter å ha falt og slått albuen av ledd tre uker tidligere. Her er det full innsats for å trekke den på plass (pasienten er bedøvet!)

Lasarus sine venner

Fortellingen om Den Rike Mannen og Lasarus er en historie i kirkens tekstrekke, men som noen vil være glad for å slippe å preke over i Norge. Jeg var på besøk hos Prem Kumari i menigheten, 4 timer fra oss. Hun er helt til høyre i bildet her. Hennes datter var blitt kristen, men hadde talt for døve ører for sin mor, helt til hun en dag leste historien om Lasarus for sin henne. Da forsto hun at Gud så til henne som jobbet og slet for andre og som var ingenting verdt som lavkaste. Historien åpnet hennes øyne for Guds merkelige kjærlighet som hun aldri før hadde hørt om.

Nå har hun vært på bibelskole, har lært å lese og leder en gruppe på mer enn tjue andre venner av Lasarus. De velsignet meg rikelig den dagen jeg hadde sammen med dem. Selv kjenner jeg at jeg er i skoen til den rike mannen, men ser nå at det er i fellesskap med Lasarus sine venner jeg kan bli båret fram. Så er det kanskje jeg som er mer avhengig av dem når det gjelder?

Ram Hari

Han er ti år, og bor med familien sin ved en av de store elvene som skjærer seg ned mellom fjellene her. Den skjærer seg så dypt ned at på elvebredden er klimaet tropisk, selv om det er i Okhaldhunga distrikt. Tropene har andre sykdommer enn fjellbygdene.

Da moren kom med ham hadde han vært syk i tre måneder. Storebroren hans hadde vært innlagt her med stygt benbrudd for et års tid siden. Faren syntes at nå fikk det være nok med sykdom i familien, så han ville ikke ta gutten til sykehuset. Men da moren så at han ble bare dårligere lånte hun i hemmelighet 280 kroner av naboene og tok ham hit. Ram Hari hadde feber, en diger milt og alvorlig mangel på alle typer blodceller. (Hb 5 g %, Hvite 1,8 og 19.000 blodplater, for dere gode doktorkolleger).

Hvis han hadde bodd i Norge, eller i fjellene i Okhaldhunga, ville vi tenkt på leukemi. Men i det tropiske klimaet i dalen hans finnes det en type sandfluer som overfører en parasitt, *Leishmania donovani*. Den har vi skrevet om før, den forårsaker den langsomt dødelige sykdommen Kala Azar. Ram Hari hadde et helt typisk sykdomsbilde, og en spesialtest vi nå har fått, viste at det var diagnosen.

Han var alvorlig syk da han ble innlagt, og med så lav blodprosent at det første vi måtte gjøre da diagnosen var stilt var å gi ham blod. Mor var blodgiver og døgnvakt.

Inntil for et par år siden ble Kala Azar fremdeles behandlet med arsenikk, fordi det er en sykdom nesten bare fattigfolk får, og ingen hadde brydd seg med å utvikle nye medisiner mot den på femti år. Men India er i forskningsfronten på mange felt, og de har nå utviklet en ny, medisin, Miltefosin. Den er effektiv, men kan hos noen gi alvorlige mageproblemer. Det fikk han. Etter et par dager på slik behandling kastet han plutselig opp så mye blod at han måtte legges inn på vårt lille "Intensiv-rom", og få mange blodoverføringer før det ga seg.

Den medisinen tore vi ikke gi ham igjen, så da var vi tilbake ved arsenikken (Natrium Stibuglukonat). Det ble startet, men etter tre doser fikk han akutt livstruende pusteproblemer, og overlevde så vidt igjen. Nå sto vi med ryggen mot veggen. Uten medisiner mot sykdommen ville han ikke kunne greie seg, men det så ikke ut til at han tålte noen behandling heller.

Vi sto igjen med en medisin som heter Amfotericin B. I sin opprinnelige form har den vært kjent lenge, men er dyr og har så ofte store bivirkninger at den i Norge nå nesten bare brukes i en spesialform innpakket i bitte små fettkuler, en medisinform så kostbar at det er utenkelig å bruke her. Vi har fått en liten spesialforsyning med Amfotericin B i opprinnelig form fra myndighetene i Nepal. Slik behandling må overvåkes med hyppige blodprøver av flere typer, og ingen av dem kan vi gjøre i Okhaldhunga. Vi fikk kontakt med et indisk senter for slik behandling. De rådet oss til å prøve likevel, og ga oss veiledning i hvordan.

Amfotericin B kan også ha farlige bivirkninger. Stoffet gis daglig, en dose gis intravenøst med konstant hastighet gjennom 6 timer. Det er vanskelig når vi ikke har elektriske sprøytepumper. Her er det sykepleier Bishnu som nøye følger dråpetakten, så Ram Hari skal få medisinen sin i riktig hastighet.

Og denne gangen gikk det fint! Den behandlingen tålte han. Etter to ukers behandling hadde han nesten normale blodverdier, og var oppe og gikk selv.

Apetitten var fremdeles dårlig og han var utmagret, så han ble overført til Ernæringscenteret. Etter en uke der var han og moren klare til å begynne den lange vandringen hjem. Her har storebror kommet for å gå sammen med dem den lange veien hjem.

Når det ikke går

Sykehushverdagen er full av liv, og død. Når vi deler slike gleder med dere, må vi få dele sorger også. Lille Amit på fire år hadde hatt kontinuerlige krampeanfoll i mange timer da de kom på sykehuset med ham.

Han fikk intens behandling i tre døgn, og etterhvert hjelp til å puste, selv om vi ikke har respirator. Foreldre og besteforeldre våket ved sengen, og hele det lille sykehuset satset det vi hadde. Begge foreldrene besvimte bokstavelig talt av utmattelse da han døde.

Vi tror at Gud kan helbrede. Og vi ba for Amit, som for alle andre. Men noen ganger går det ikke som vi vil.

Happy ending!

Ris Maya og hennes mann gir oss en happy ending på Okhaldhunga Times i mars. Etter tre uker i Mødreventehjemmet fødte hun normalt sin siste sønn. Barnet lå i seteleie, men snudde seg i farta når det gjaldt! De har fem barn fra før, så også mannen fikk hjelp til en happy ending for videre familieførøkelse.

Og en lykkelig utgang fra sosialkontoret fikk de etter at regningen deres ble betalt ved hjelp av noen ukjente venner. De har et lite hus, men ikke engang jord nok til å bygge do på(!) Men med godt mot tar de fatt på den lange veien hjem, sju timer, god tur!

Hilsen Kristin og Erik

Støtt gjerne prosjektet vi jobber med i Nepal på Normisjons kontonummer: **1503.02.13537**
Merk Prosjektnr:114.98.847 "Okhaldhunga sykehus".